

Türkiye Cumhuriyeti ile Amerika Birleşik Devletleri Arasında Suçluların Geri Verilmesi ve Ceza İşlerinde Karşılıklı Yardım Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğu Hakkında Kanun Tasarısı. (1/7)

TC

Başbakanlık

Kanunlar ve Kararlar Tetkik Dairesi

Başkanlığı

Sayı : 101 - 603/06639

30 . 9 . 1980

MİLLİ GÜVENLİK KONSEYİ BAŞKANLIĞINA

Ekli listede konuları ve eski Millet Meclisi Başkanlığına sunulmuş tarih ve sayıları belirtilen Kanun Tasarıları Bakanlar Kurulunca benimsenmiştir.

Yüce Konseyin onayına sunulmak üzere anılan Kanun Tasarılarının işleme konulmasını saygılarımla arz ederim.

Bülend Ulusu
Başbakan

L İ S T E

K O N U S U

Tarihi

Sayısı

Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Sovyet Sosyalist Cumhuriyetleri Birliği Hükümeti Arasında Türkiye Cumhuriyeti ve Sovyet Sosyalist Cumhuriyetleri Birliği Arasındaki Karadeniz'de Kıta Sahaneliği Sınırlandırılması Hakkında Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna İlişkin Kanun Tasarısı.

15 . 9 . 1978

101-319/07553

Türkiye Cumhuriyeti ile İsveç Krallığı Arasında Sosyal Güvenlik Sözleşmesi ve Eki Protokol ile Sözleşmenin Yürütümü ile İlgili İdari Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı.

25 . 12 . 1978

101-352/09961

Türkiye Cumhuriyeti ve Norveç Krallığı Arasında Sosyal Güvenlik Sözleşmesi ile Bu Sözleşmeye Ek Protokolün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı.

8 . 1 . 1979

101-351/09960

1 Mayıs 1969 Tarihli Türkiye - İsviçre Sosyal Güvenlik Sözleşmesini Tadil Eden Ek Sözleşmenin Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı.

6 . 2 . 1980

101-531/01309

Türkiye Cumhuriyeti ile Amerika Birleşik Devletleri Arasında Suçluların Geri Verilmesi ve Ceza İşlerinde Karşılıklı Yardım Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğu Hakkında Kanun Tasarısı

5 . 12 . 1979

101-461/07567

Türkiye Cumhuriyeti ile Amerika Birleşik Devletleri Arasında Ceza Yargılarının Yerine Getirilmesine İlişkin Anlaşmanın Onaylanması ve Uygulanması Hakkında Kanun Tasarısı.

10 . 12 . 1979

101-460/07567

Adli Yardım Taleplerinin İletilmesine İlişkin Avrupa Sözleşmesinin Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı.

16 . 3 . 1979

101-404/01659

Türkiye Cumhuriyeti ile Belçika Krallığı Arasında Sosyal Güvenlik Hakkında Genel Sözleşmenin Revizyonu ile İlgili Sözleşmenin Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı.

21 . 8 . 1980

112-110/05863

GENEL GEREKÇE

Ülkemiz ile Amerika Birleşik Devletleri arasında 6 Ağustos 1923'te Lozan'da imzalanmış ve onay işlemlerinden sonra 1934 yılında yürürlüğe konulmuş olan «İadei Mücrimin Muahedenamesi», iki ülke arasında ceza işlerindeki ilişkilerde günün gereksinimlerini ve koşullarını karşılamadığından, «Suçluların Geri Verilmesi» konusu ile birlikte, cezai soruşturma ve kovuşturmalara ilişkin konularda karşılıklı adli yardımlaşmayı da öngören ayrıntılı bir Anlaşma bağlatılması zorunluluğu ortaya çıkmıştır.

İki ülke arasında yapılan görüşmeler sonucunda kesin biçiminin verilmesi sağlanan «Türkiye Cumhuriyeti ile Amerika Birleşik Devletleri Arasında Suçluların Geri Verilmesi ve Ceza İşlerinde Karşılıklı Yardım Anlaşması» 7 Haziran 1979 günü Ankara'da imzalanmıştır.

Ülkemiz ile ABD'nin hukuk sistemlerinin birbirinden değişik olması nedeniyle, istinabe, tebligat, bilgi sağlanması gibi ceza işlerine ilişkin adli yardımlaşma konularında karşılaşılan güçlükler veya gecikmeler, bu Anlaşmanın yürürlüğe konulması ile giderilmiş olacaktır.

Anlaşma, ülkemizin de Avrupa Konseyi çerçevesinde taraf bulunduğu (Suçluların Geri Verilmesine İlişkin Avrupa Sözleşmesi) ile (Ceza İşlerinde Karşılıklı Adli Yardım Avrupa Sözleşmesi) ilkeleri temel alınarak hazırlanmış, birbiriyle yakın bağlantısı ve uygulama kolaylığı yönünden, (Suçluların Geri Verilmesi ile (Ceza İşlerinde Karşılıklı Adli Yardım) konularına ilişkin hükümler, ayrı bölümler halinde, tek bir metinde toplanmıştır.

Anlaşma, 44 maddeden oluşmaktadır :

(Suçluların Geri Verilmesi) bölümünde, (suçluları geri verme yükümlülüğü, reddetme koşulları, istemlerin içeriği ve belgeler, geçici tutuklama, geri verme ve teslim kararı, istemlerin çıkışması, bilgi verme, eşya ve belgelerin teslimi, üçüncü bir Devlete yeniden geri verme, transit geçiş ve giderler) ile ilgili hükümler, 1-19 ncu maddelerde yer almaktadır.

(Ceza İşlerinde Karşılıklı Yardım) başlıklı II. Bölümde, başlıca, (Karşılıklı yardım ve kapsamı, yardımın reddedilebilme halleri, adli yardım istemleri ve içeriği, istemlerin yerine getirilmesi, belgeler, kayıtlar ve maddi kanıtlar, adli belgelerin tebliği, tebligat istemlerinin yerine getirilmesi, tanık ve bilirkişiler, yüzleştirme amacı ile sanığın gönderilmesi, karşılıklı bilgi sağlanması ve adli siciller ile usul, belgelerin dili ve yardım giderleri) konuları düzenlenmiştir. (Maddeler: 20 - 41).

Anlaşmanın 3 nü ve son bölümünde, uygulama ve yürürlük ile ilgili hükümler bulunmaktadır. (Maddeler: 42 - 44).

MADDE GEREKÇELERİ

Tasarının birinci maddesi 7 . 6 . 1979 tarihinde Ankara'da imzalanan «Türkiye Cumhuriyeti ile ABD Devletleri Arasında Suçluların Geri Verilmesi ve Ceza İşlerinde Karşılıklı Yardım Anlaşması»nın onaylanmasının uygun bulunduğuna ilişkin hükmü içermektedir.

Tasarının ikinci maddesi kanunun yayımı tarihinde yürürlüğe gireceğini belirlemektedir.

Tasarının üçüncü maddesi, kanunun Bakanlar Kurulu tarafından yürütüleceğini öngörmektedir.

Türkiye Cumhuriyeti ile Amerika Birleşik Devletleri Arasında Suçluların Geri Verilmesi ve Ceza İşlerinde Karşılıklı Yardım Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğu Hakkında Kanun Tasarısı

MADDE 1. — 7 . 6 . 1979 tarihinde Ankara'da imzalanan «Türkiye Cumhuriyeti ile Amerika Birleşik Devletleri Arasında Suçluların Geri Verilmesi ve Ceza İşlerinde Karşılıklı Yardım Anlaşması»nın onaylanması uygun bulunmuştur.

MADDE 2. — Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 3. — Bu Kanunu Bakanlar Kurulu yürütür.

TÜRKİYE CUMHURİYETİ İLE AMERİKA BİRLEŞİK DEVLETLERİ ARASINDA SUÇLULARIN GERİ VERİLMESİ VE CEZA İŞLERİNDE KARŞILIKLI YARDIM ANLAŞMASI

Türkiye Cumhuriyeti ve Amerika Birleşik Devletleri, suçluların geri verilmesinin yeniden düzenlenmesi ve ceza işlerinde karşılıklı yardım ilkelerinin saptanması yolu ile suçların önlenmesinde daha etkin bir işbirliği sağlamak isteği ile aralarında bir «Suçluların Geri Verilmesi ve Ceza İşlerinde Karşılıklı Yardım Anlaşması» bağitlamayı kararlaştırmışlar ve bu amaçla Yetkili Temsilcileri olarak :

Türkiye Cumhurbaşkanı :

Dışişleri Bakanlığı Konsolosluk Genel Müdürü Bay İldeniz Divanlıoğlu'nu,

Amerika Birleşik Devletleri Başkanı :

Amerika Birleşik Devletleri Büyükelçisi Bay Ronald I. Spiers'ı,

atamışlardır.

Bu temsilciler, usulüne uygun ve geçerli yetki belgelerinin karşılıklı değişiminden sonra, aşağıdaki maddeler üzerinde anlaşmışlardır :

BÖLÜM : I

Suçluların Geri Verilmesi

KESİM : I

Genel Hükümler

MADDE : 1

Suçluların Geri Verme Yükümlülüğü

1. Sözleşen Taraflar, istenilen Taraf ülkesi içinde bulunup da bir suçtan ötürü hakkında kovuşturma yapılan veya bir suçla itham edilmiş veya bir suçtan hüküm giymiş olan, veya isteyen Taraf ülkesinde işlenmiş bir suç nedeniyle adli yargı organlarınınca verilmiş bir cezanın yerine getirilmesi amacıyla diğer Tarafça istenen tüm kişileri, bu Anlaşmada yer alan hüküm ve koşullara uygun olarak, birbirlerine teslim etmeyi üstlenirler.

2. Suç, isteyen Taraf ülkesi dışında işlenmiş olduğu takdirde, istenilen Taraf :

a) Kendi yasaları, benzer koşullarda işlenmiş böyle bir suçun cezalandırılmasını öngörüyorsa, veya

b) Suç, isteyen Tarafın bir uyuğu tarafından işlenmiş olup da, anılan Tarafın kendi yasalarına göre bu kişiyi yargılama yetkisi varsa,

Bu Anlaşmada belirtilen hükümlere bağılı olarak, suçlunun geri verilmesini kabul edecektir.

MADDE : 2

Geri Verme Konusu Olabilecek Suçlar

1. Geri verme konusu olabilecek suçlar, bu Anlaşma hükümlerine uygun olmak üzere, şunlardır :

a) Bu Anlaşmaya Ek Listede yazılı olsun olmasın, hem Türkiye yasalarına, hem de Birleşik Devletler federal yasalarına göre, asgari haddi bir yılı aşan süre ile hürriyeti bağlayıcı bir cezayı veya daha ağır bir cezayı gerektiren suçlar.

b) Bu Anlaşmaya Ek Listede yazılı olup hem isteyen Taraf, hem de istenilen Taraf yasalarına göre asgari haddi bir yılı aşan bir süre veya daha ağır bir cezayı gerektiren suçlar.

Geri verme amaçları bakımından, Sözleşen Tarafların yasalarının, suça aynı suçlar kategorisi içinde yer verip vermemesi veya bir suçu aynı deyimlerle niteleyip nitelememesi önemli olmayacaktır.

2. Geri verme konusu olabilecek bir suçla ilgili cezanın veya hürriyeti bağlayıcı mahkûmiyet hükmünün yerine getirilmesi amacıyla yapılan geri verme istemi, bakiye cezanın veya infaz edilecek mahkûmiyetin stresi en az altı ay olduğu takdirde kabul edilecektir.

3. 1 nci fıkrada belirtilen koşullara bağlı olmak üzere, geri verme şu suçlar için de kabul edilecektir :

a) Geri vermeye konu olabilecek herhangi bir suçun işlenmesine teşebbüs, veya böyle bir suça asli, müş-terek veya fahi fail olarak katılma;

b) Sözleşen Tarafların her ikisinin yasalarına göre de suç teşkil etmesi kaydıyla, Türkiye yasalarına göre suç işlemek için cemiyet teşkili ve Birleşik Devletler yasalarına göre iki veya daha çok kişinin kanunsuz bir eylem için anlaşması;

c) Yalnız Birleşik Devletler yargı yetkisinin uygulanması amacıyla; kişi veya malların nakledilmesinin, iletilmesinin veya dış veya eyaletlerarası ticaretin yapılmasında posta veya öteki haberleşme yollarının veya başkaca araçların kullanılmasının, belli bir suçun unsurunu meydana getirmesi halinde, Anlaşmaya göre geri vermeye konu olabilecek böyle bir suç.

4. Geri verme istemi, birbirinden ayrı çeşitli suçları kapsadığı ve geri vermeye konu olabilecek suçlar-
dan biri için kabul edildiği takdirde, yukarıda 1 ve 2 nci fıkralar gereklerini, isteyen Taraf-
ta çekilecek hürriyeti bağlayıcı ceza veya yerine getirilecek ceza mahkûmiyetinin süresi bakımından yalnız başına karşılayamayacak
olan ve nitelik yönünden geri verme konusu olabilecek öteki suçlar için de, geri verme kabul edilecektir.

MADDE : 3

Reddetme Koşulları

1. Geri verme aşağıdaki hallerde kabul edilmeyecektir :

a) Geri verme istemine konu olan suç, istenilen Tarafça, siyasi nitelikte veya böyle bir suçla murtabıt bir suç sayılır ise; veya geri verme isteminin, gerçekte, istenen kişiyi, siyasi görüşleri nedeniyle kovuşturmak veya cezalandırmak için yapılmış olduğuna istenilen Tarafça kanaat getirilir ise.

Bununla birlikte, bir Devlet Başkanına veya Hükümet Başkanına veya aileleri üyelerinden birine karşı iş-
lenmiş veya işlenmeye teşebbüs edilmiş bir suç, siyasi nitelikte bir suç sayılmayacaktır.

Bu fıkra hükümleri, sözleşen Tarafların, çok taraflı uluslararası bir anlaşma ile, halen üstlenmiş oldukları
veya sonradan üstlenebilecekleri bir yükümlülüğü etkilemez.

b) Geri verme istemine konu olan suç, adli ceza yasalarına göre suç olmayan sırf askeri nitelikte bir
suç ise;

c) Teslimi istenen kişi, isteyen veya istenilen Taraflardan birinin yasalarına göre, geri verme istemine konu
olan suçtan ötürü kovuşturulmaktan veya cezalandırılmaktan, zamanaşımı nedeniyle, bağışık ise;

d) Teslimi istenen kişi, geri verme istemine konu olan suçtan ötürü istenilen Devlette yargılanarak kesin
ve bağlayıcı bir hükümle beraat etmiş veya mahkûm olmuş ise;

e) Geri verme istemine konu olan suç, istenilen Tarafın yasalarına göre, bu Taraf ülkesinde işlenmiş olup
da, kovuşturma için istenilen Taraf adli makamlarına intikal ettirilmiş veya intikal ettirilecek ise; veya

f) Geri verme istemine konu olan suç, Taraflardan birinde çıkarılan genel veya özel affa konu olmuş
veya olmakta ise.

2. Geri verme, aşağıdaki hallerden birinde reddedilebilir :

a) Teslimi istenen kişi, aynı suçtan ötürü istenilen Taraf-
ta kovuşturulmakta ise;

b) İstenilen Taraf, aynı suçtan ötürü, kovuşturmamak veya kovuşturmayı durdurmak kararı almış ise;
veya

c) Teslimi istenen kişi, aynı suçtan ötürü bir üçüncü Devlet ülkesinde yargılanarak beraat etmiş veya
mahkûm olmuş ise.

MADDE : 4

Uyruklar

1. Sözleşen Taraflardan hiçbirisi, kendi uyruklarını geri vermek zorunda olmayacaktır. Ancak, Birleşik
Devletlerin yetkili yürütme makamı, kendi seçimine göre, yerinde gördüğü takdirde, kendi uyruklarının geri
verilmesini kabul etmeye yetkili olacaktır.

2. İstenilen Taraf kendi uyruğunu geri vermediği takdirde, yarasında öngörölme kaydıyla kovuşturma işleminin yapılabilmesi için, isteyen Tarafın istemi üzerine, durumu yetkili makamlarına iletecektir. İstenilen Taraf ek belge veya kanıtlara gerek görür ise, bu gibi belge veya kanıtlar bu Tarafa masrafsız sağlanacaktır. İsteyen Tarafa, isteminin sonuçlarından bilgi verilecektir.

3. Bu Anlaşmanın yürürlüğe girmesinden önce işlenmiş suçlardan ötürü aranmakta olan kişilerin teslimine ilişkin istemler, istenilen Tarafa, bu Tarafın uyrukları için kabul edilmeyecektir.

MADDE : 5

Belirleme Yetkisi

Suçun, 3 ncü maddede sayılan nedenlerle geri vermenin reddolunmasını gerektirecek niteliğini belirleme hakkı, yalnız istenilen Tarafın yetkisinde bulunacaktır.

MADDE : 6

Haberleşme Yolları ve Dili

1. Geri verme istemi, diplomatik yollardan yazılı biçimde yapılacaktır.

2. Geri verme istemi, isteyen Tarafın dilinde yazılacaktır.

Bununla birlikte, geri verme istemine ve dayanağı belgelere, istenilen Taraf dilinde onaylı çevirileri eklenecektir.

KESİM : II

İstemler

MADDE : 7

İstemin İçeriği

1. Hakkında kovuşturma yapılan veya bir suçla itham edilen ve henüz hüküm giymemiş olan bir kişi ile ilgili isteme aşağıdaki belgeler eklenecektir :

a) Bir yargıç veya başka yetkili adli bir görevli tarafından çıkarılmış tutuklama müzekkeresi;

b) Olayın maddi unsurlarına ilişkin bir açıklama;

c) Suç, istenilen Taraf ülkesinde işlenmiş olsa idi, istenilen Tarafın yasalarına göre, istenen kişinin tutuklanmasını ve mahkemeye sevkini haklı gösterebilecek olan kanıtlar;

d) İstenen kişinin, tutuklama müzekkeresinde belirtilen kişi olduğunu gösteren ve varsa, uyrukluğuna ilişkin bilgileri de içeren kanıtlar; ve

e) İsteyen Tarafın; suç tanımlayan, bu suç için öngörülen cezayı belirleyen ve dava veya ceza zaman aşımına ilişkin yasaları da dahil olmak üzere, suça uygulanabilecek yasalarının madde metinleri.

2. Hüküm giymiş olmakla birlikte hakkındaki ceza yargısı veya kararı kesinleşmemiş olan kişi ile ilgili isteme, aşağıdaki belgeler eklenecektir :

a) Ceza yargısı veya mahkûmiyet kararının onaylı örneği;

b) Dava konusu olayın maddi unsurlarına ilişkin bir açıklama;

c) Bir yargıç veya başka yetkili adli bir görevli tarafından çıkarılmış tutuklama müzekkeresi;

d) İstenen kişinin ceza yargısı veya mahkûmiyet kararında belirtilen kimse olduğunu gösteren ve varsa, uyrukluğuna ilişkin bilgileri de içeren kanıtlar; ve

e) İsteyen Tarafın; suç tanımlayan, bu suç için öngörülen cezayı belirleyen ve dava veya ceza zaman aşımına ilişkin yasaları da dahil olmak üzere, suça uygulanan yasalarının madde metinleri.

3. Hakkında kesin bir ceza yargısı veya kararı bulunan bir kişiye ilişkin isteme, aşağıdaki belgeler eklenecektir :

a) Kesin ceza yargısı veya mahkûmiyet hükmünün onaylı örneği;

- b) Dava konusu olayın maddi unsurlarına ilişkin bir açıklama;
 - c) Bir yargıç veya başka yetkili adli bir görevli tarafından çıkarılmış tutuklama müzekkeresi veya tutukluluk emri;
 - d) Hapis cezasının ne kadarının çekilmiş olduğunu gösteren bir belge;
 - e) İstenen kişinin kesin ceza yargısı veya mahkûmiyet hükmünde belirtilen kişi olduğunu gösteren ve, varsa, uyrukluluğuna ilişkin bilgileri de içeren kanıtlar; ve
 - f) İsteyen Tarafın; suçu tanımlayan, bu suç için öngörülen cezayı belirleyen ve dava veya ceza zaman- aşımalarına ilişkin yasaları da dahil olmak üzere, suça uygulanan yasalarının madde metinleri.
4. Duruşmada hazır bulunmaksızın veya gıyabında hüküm giyen bir kişi ile ilgili isteme, şu belgeler ekle- necektir.:
- a) Ceza yargısı veya mahkûmiyet kararının onaylı örneği;
 - b) Dava konusu olayın maddi unsurlarına ilişkin bir açıklama;
 - c) Bir yargıç veya başka yetkili adli bir görevli tarafından çıkarılmış tutuklama müzekkeresi veya tu- tukluluk emri;
 - d) Suç, istenilen Taraf ülkesinde işlenmiş olsa idi, istenilen Tarafın yasalarına göre, istenen kişinin tu- tuklanmasını ve mahkemeye sevkini haklı gösterebilecek olan kanıtlar;
 - e) İstenen kişinin ceza yargısı veya mahkûmiyet kararında belirtilen kişi olduğunu gösteren ve, varsa, uyrukluluğuna ilişkin bilgileri de içeren kanıtlar; ve
 - f) İsteyen Tarafın; suçu tanımlayan, bu suç için öngörülen cezayı belirleyen ve dava veya ceza zaman- aşımalarına ilişkin yasaları da dahil olmak üzere, suça uygulanan yasalarının madde metinleri.
- Bu gibi mahkûmiyet kararları, isteyen Tarafın yasasında öyle öngörülmekte ise, kesin hüküm gibi işleme tabi tutulabilmektedir.

MADDE : 8

Ek Kanıt ve Bilgiler

1. İstenilen Taraf, bir kişinin geri verilmesi için yapılan istemin dayanağı olarak verilen kanıt ve bilgi- lerin, bu Anlaşma gereklerinin yerine getirilmesi için yeterli olmadığı görüşünde ise, anılan Taraf, gerekli ek kanıt ve bilgileri isteyecektir. Anılan Taraf, bu kanıt ve bilgilerin verilmesi için bir süre saptayabilir ve, isteyen Tarafın nedenlerini de göstereceği başvurusu üzerine, sürenin, makul bir zaman için uzatılmasını kabul ede- bilir.
2. İstenen kişi, tutuklu ise ve verilmiş olan ek kanıt ve bilgiler yeterli değilse, veya bu kanıt ve bilgiler is- tenilen Tarafça belirtilen süre içinde alınmamış ise, istenen kişi serbest bırakılacaktır. Ancak, böyle bir serbest bırakma, aynı suçtan ötürü daha sonra geri verme için istemde bulunulmasını önlemeyecektir. Bu takdirde, sonraki istemde, daha önce verilmiş olan dayanak belgelere atıfta bulunulması yeterli olacaktır.

MADDE : 9

Alınacak Önlemler

- Sözleşen Taraflar, geri verme istemine ilişkin bilgi ve belgelerin alınmasından sonra, istenen kişinin aran- ması da dahil olmak üzere gerekli tüm önlemleri alacaklardır.
- Aranan kişi, bulunduğu, istenilen Taraf yetkili makamları karara varıncaya kadar, tutukluluk altında bulundurulacaktır. Geri verme istemi kabul edildiği takdirde, tutukluluk hali teslimine değin sürdürülecektir.

MADDE : 10

Geçici Tutuklama

1. İvedi hallerde, sözleşen Taraflardan her biri, geri verme isteminin diplomatik yollardan istenilen Tarafa verilmesinden önce, aranan kişinin geçici tutuklanması veya tutukluluk altına alınması için başvuruda bulu- nabilir. Geçici tutuklama veya tutukluluk altına alma istemi, diplomatik yollardan veya Türkiye Adalet Ba- kanlığı ile Birleşik Devletler Adalet Bakanlığı arasında doğrudan doğruya yapılacaktır.

2. Geçici tutuklama veya tutukluluk başvurusunda, bir tutuklama müzekkeresi veya mahkeme kararının var olduğu ve geri verme isteminde bulunulması niyetinde olduğu belirtilecektir. Başvuruda, geri verme istemine konu olan suç ile, bu suçun nerede ve ne zaman işlendiği belirtilecek ve istenen kişinin eşkali ve uyrukluluğu ile ilgili eldeki tüm bilgiler verilecektir.

Başvuruda, ayrıca, eğer suç istenilen Taraf'ta işlenmiş veya istenen kişi bu Taraf'ta hüküm giymiş olsa idi, istenilen Taraf'ta bir tutuklama müzekkeresi çıkarılmasını haklı göstermek için gerekli olabilecek ek bilgiler de, varsa, gösterilecektir.

3. İstenilen Taraf, geçici tutuklama veya tutukluluk için gerekli düzenlemeleri yapacak ve, istenen kişinin, 7 nci maddede yazılı belgelerin tutuklama veya tutukluluk tarihinden itibaren 60 günlük bir süre içinde verilmemesi halinde, serbest bırakılacağını belirterek, bu kişinin tutuklandığı veya tutukluluk altına alındığı tarihi diğer Tarafa bildirecektir.

4. Geri verme belgeleri, istenilen Tarafın yürütme makamına 60 günlük zaman süresi içinde verildiği takdirde, tutuklama veya tutukluluk hali, istenilen Taraf yetkili makamlarınca geri verme istemi konusunda bir karara varıncaya kadar sürecektir. Geri verme istemi kabul edildiği takdirde, tutuklama veya tutukluluk hali, istenilen Taraf yasalarının izin verdiği ölçüde uzatılabilir.

5. İstenen kişi, geri verme belgeleri istenilen Taraf yürütme makamınca 60 günlük zaman süresi içinde alınmamış olduğu için tutukluluk haline son verilip serbest bırakıldığı takdirde, isteyen Taraf, belgelerin istenilen Tarafça daha sonra alınması üzerine, geri verme için yeni bir istemde bulunabilir.

KESİM : III

Kararlar

MADDE : 11

Geri Verme ve Teslim Kararı

1. İstenilen Taraf, geri verme istemi üzerine aldığı kararı isteyen Tarafa hemen bildirecektir. İstenilen Taraf, geri verme isteminin tamamen veya kısmen reddi halinde, bunun nedenlerini belirtecektir.

2. Geri verme istemi kabul edildiği takdirde, sözleşen Tarafların yetkili makamları, istenen kişinin teslim edileceği zaman ve yer konusunda anlaşmaya varacaklardır. Teslim, istenilen Tarafın yasaları ile belirlenmiş olabilecek zaman içinde gerçekleştirilecektir.

3. İstenen kişi, 2 nci fıkra göre gerekli zaman içinde istenilen Taraf ülkesinden teslim alınmadığı takdirde, serbest bırakılabilir. İstenilen Taraf, sonradan, bu kişiyi aynı suçtan ötürü geri vermeyi reddedebilir.

4. Sözleşen Taraflardan birinin kontrolü dışındaki koşullar, geri verilecek kişinin, 2 nci fıkra göre gerekli zaman içinde teslimine veya alınmasına engel olduğu takdirde, bu Taraf belirlenen zamanın bitiminden önce diğer sözleşen Tarafa bildirimde bulunacaktır. Bu gibi bir durumda, sözleşen Tarafların yetkili makamları, teslim için yeni bir zaman üzerinde anlaşmaya varabilirler.

5. İstenen kişi teslimden önce kaçtığı ve daha sonra bulunduğu takdirde, geri verme için yapılacak yeni isteme, 7 nci maddede belirtilen belgelerin eklenmesi gerekmez.

MADDE : 12

İstemlerin Çakışması

1. Aynı veya değişik suçlardan ötürü birden fazla Devlet tarafından geri verme isteminde bulunduğu takdirde, istenilen Taraf, tüm koşulları ve özellikle istenen kişinin uyrukluluğunu, suçun veya suçların işlendiği yeri, suçun veya suçların ağırlığını, ve geri verme istemlerinin sırasıyla tarihlerini gözönüne alarak, bu istemler üzerinde serbestçe karar verecektir.

2. İstenilen Taraf, böyle bir durumda geri vermeyi kabul ederken, ayrıca geri verme isteminde bulunmuş olan bir üçüncü Devlete istenen kişiyi sonradan teslim etmek yetkisini, isteyen Tarafa verebilir.

MADDE : 13

Teslimin Ertelenmesi

Teslimi istenen kişi, istenilen Taraf ülkesinde, geri verme isteminde bulunulmuş olan suçtan başka bir suç nedeniyle kovuşturulmakta veya bir hapis cezasını çekmekte ise, bu kişinin teslimi, kovuşturmanın sonuçlandırılmasına ve verilmiş veya verilebilecek bir cezanın tamamen yerine getirilmesine kadar istenilen Tarafa ertelenebilir. Bu takdirde, istenilen Taraf, durumdan, isteyen Tarafa bilgi verecektir.

MADDE : 14

Kovuşturma Sonuçlarından Bilgi Verilmesi

1. İstenen kişinin teslim edilmiş olduğu sözleşen Taraf, bu kişi hakkında açılan cezai kovuşturma sonucundan diğer Tarafa bilgi verecektir.
2. Mahkûmiyet halinde, kesin ceza yargısının onaylı bir örneği diğer sözleşen Tarafa iletilecektir.

MADDE : 15

Eşya ve Değerlerin Teslimi

1. İsteyen Tarafın istemi üzerine, istenilen Taraf, kendi yasalarına ve üçüncü Tarafların haklarına bağlı olarak, aşağıdaki eşya ve değerlere el koyup bunları teslim edecektir :
 - a) Suçun işlenmesinde kullanılmış veya kanıt olarak gerekli olabilecek eşya;
 - b) Suçun bir sonucu olarak elde edilmiş olup da yakalama veya tutuklama sırasında istenen kişinin zilyetliğinde bulunmuş olan, veya sonradan ortaya çıkarılan eşya ve değerler;
 - c) Suçla ilgili olan eşya ve değerlerden, sonradan elde edilmiş maddeler.
2. 1 nci fıkrada belirtilen eşyanın isteyen Tarafa teslimi, mümkünse, geri verilen kişinin teslimi ile aynı zamanda yapılacaktır. 1 nci fıkra uyarınca el koyulan eşya ve değerler, geri verme kabul edildiği halde, istenen kişinin ölümü veya kaçması nedeniyle yerine getirilemeyecek bile olsa, yine teslim edilecektir.
3. Anılan eşya ve değerler, istenilen Taraf ülkesinde yapılmak üzere olan kovuşturmalar için geçici olarak alıkonulabilir, veya geri verilmesi koşulu ile teslim edilebilir.
4. Ancak, istenilen Tarafın veya bir üçüncü Devletin anılan eşya ve değerler ile ilgili hakları saklıdır. Bu hakların var olduğu hallerde, eşya ve değerler, istenilen Tarafa, masrafsız olarak ve kovuşturmalardan sonra mümkün olan en kısa sürede geri gönderilecektir.

KESİM : IV

Özel Hükümler

MADDE : 16

Hususilik Kuralı

1. İşbu Anlaşmaya uygun olarak geri verilmiş olan kişi, aşağıdaki haller dışında, istenilen Taraf ülkesinden tesliminden önce işlenmiş olup da geri vermenin kabul edilmiş olduğu suçtan başka herhangi bir suçtan ötürü kovuşturulamaz, cezalandırılmaz, veya bir cezanın yerine getirilmesi için tutuklanamaz veya kişisel hürriyetinin başka herhangi bir biçimde kısıtlanmasına tabi tutulamaz veya bir üçüncü Devlete teslim edilemez :
 - a) Geri verilen kişi, teslim edilmiş olduğu Tarafın ülkesini kesin serbest bırakıldığı tarihten itibaren 60 günlük bir süre içinde terketmek fırsatına sahip olduğu halde, yine bu Taraf ülkesinde kalmış ise. Bu süre, serbest bırakılan kişinin, irade dışı nedenlerle bu Taraf ülkesini terketmemiş olduğu zamanı içermez;
 - b) Bu kişi, terkettikten sonra, teslim edildiği Taraf ülkesine kendi isteği ile dönmüş ise; veya
 - c) İstenilen Tarafın açık rızası var ise.
2. Teslimden önce işlenmiş olup da geri vermenin kabul edilmiş olduğu suçtan başka bir suç ile ilgili olarak kovuşturma yapılması veya bir hapis cezasının yerine getirilmesi amacı ile istenilen Tarafın rızası is-

tendiğinde, isteyen Taraf, işbu Anlaşmanın 7 nci maddesinde öngörülen usullere uyacak ve rıza istemi ile ilgili olarak geri verilmiş kişi tarafından yapılmış beyanın bir yargıç veya yetkili memur tarafından düzenlenen tutanağını istenilen Tarafa sağlayacaktır.

MADDE : 17

Üçüncü Bir Devlete Yeniden Geri Verme

1. 16 ncı maddenin 1 nci fıkrası hükmü saklı kalmak üzere, isteyen Tarafa geri verilmiş olup teslimden önce işlenmiş bir suçtan ötürü üçüncü bir Devlet tarafından istenen kişi, istenilen Tarafın rızası olmadıkça, isteyen Tarafça üçüncü bir Devlete yeniden geri verilemez.

2. Üçüncü bir Devlete yeniden geri vermeye ilişkin rıza istemine, istenilen Tarafça kendi kararına esas olmak üzere gerek görüldüğü takdirde, üçüncü bir Devlet tarafından yapılmış geri verme isteminin dayanağı olan belgeler eklenecektir. Bu belgeler, Anlaşmanın 7 nci maddesinde yazılı belgelere uygun olacaktır.

MADDE : 18

Transit Geçiş

1. Geri vermeye konu olan kişinin üçüncü bir Devlettten alınıp sözleşen Taraflardan birisinin ülkesi üzerinden diğer sözleşen Taraf ülkesine transit geçişine izin verilebilmesi için, suçun 2 nci madde uyarınca geri vermeye elverişli bir suç olması ve transit geçişe izin vermesi isteminde bulunulan Tarafın bu suçu 3 ncü madde kapsamında görmemesi gerekir.

Transit geçiş istemine, tutuklama müzekkeresinin, kesin ceza yargısının veya tutukluluk emrinin bir örneği eklenecektir. Ayrıca, istem, 7 nci maddede belirtilen biçimde bir açıklamayı da içerecektir.

2. İstenilen Taraf, ne kendi uyruklarının transit geçişlerine, ne de kendi ülkesinde kovuşturulabilecek veya bir hapis cezasını çekmesi gerekebilecek kişilerin transit geçişlerine izin vermek zorunda olmayacaktır.

3. Hava ulaşımı kullanıldığı takdirde, aşağıdaki hükümler uygulanacaktır :

a) Herhangi bir duraklama öngörülüyor ise, sözleşen Taraf diğer sözleşen Tarafa transit geçişin yapılacağını bildirerek, tutuklama müzekkeresinin, kesin ceza yargısının veya tutukluluk emrinin var olduğunu belgeliyecek ve transite konu olan kişinin adını ve uyruklüğünü bildirecektir.

b) Önceden öngörülmeyen bir iniş halinde, (a) bendine göre yapılacak bildirim, 10 ncü maddede hükme bağlandığı gibi geçici tutuklama için yapılmış bir istem hükmünde olacaktır. Bundan sonra, 1 nci fıkra hükmüne göre transit geçiş isteminde bulunulacaktır.

c) Duraklama gerekli olduğu takdirde, transit geçiş isteyen sözleşen Taraf, 1 nci fıkra hükmüne göre istemde bulunacaktır.

4. Transit geçişi sağlamak üzere koşullar tutukluluk halini gerektirdiği takdirde, transit geçiş isteminde bulunan sözleşen Tarafın 10 ncü madde hükümlerine uyması istenebilecektir.

MADDE : 19

İdari Konular

1. İstenilen Taraf ülkesinde istenen kişinin geri verilmesi isteminin işleme konulması ile ilgili giderler, teslim kadar bu Tarafça karşılanacaktır. Teslimden sonraki giderler isteyen Tarafa ait olacaktır.

2. Transit geçiş nedeniyle yapılan giderler isteyen Tarafa ait olacaktır.

3. 7 nci madde gereği olarak verilen belgeler, Türkiye Adalet Bakanlığı veya Birleşik Devletler Dışişleri Bakanlığı mühürlüyle mühürlenmiş olmak ve diğer yönleriyle ilgili Tarafların yasalarına uygun bulunmak kaydıyla, istenilen Taraf mahkemelerince kanıt olarak kabul edilecektir.

4. İstenilen Tarafın ilgili adli memurları, kendi yasalarında öngörülen hukuki olanaklar çerçevesinde, isteyen Tarafa, kendi ilgili adli makamları önünde yardımda bulunacaklardır.

BÖLÜM : II

Ceza İşlerinde Karşılıklı Yardım

KESİM : I

Genel Hükümler

MADDE : 20

Karşılıklı Yardım

Sözleşen Taraflar, bu Anlaşmanın II nci Bölümündeki hükümlere uygun olarak, birbirlerine ceza işlerinde karşılıklı yardımda bulunmayı üstlenirler.

MADDE : 21

Yardımanın Kapsamı

1. Sözleşen Taraflardan her biri, diğer Taraftan cezai konularda yardım istemlerinde bulunabilir .
2. Karşılıklı yardımda bulunulacak cezai konular, isteyen Tarafın kendi yasaları gereğince cezalandırılması adli makamlarının yargı yetkisinde bulunan suçlarla ilgili soruşturmaları ve ceza kovuşturmalarını kapsar.
3. Karşılıklı yardım şunları kapsayacaktır :
 - a) Ceza işlerine ilişkin istemlerin yerine getirilmesi;
 - b) Kişilerin ifade veya beyanlarının alınmasının sağlanması;
 - c) Belgelerin, kayıtların veya maddi kanıtların verilmesi, korunması ve doğrulanmasının sağlanması;
 - d) İsteyen Tarafa ait olan veya söz konusu suçların işlenmesinden elde edilen şeyler, maddeler veya başkaca eşya veya değerlerin isteyen Tarafa geri verilmesinin sağlanması;
 - e) Her türlü adli belgelerin, davetiyelerin, mahkeme celpnamelerinin, adli kararların ve mahkeme hüküm veya kararlarının onaylanmış örneklerinin tebliğ edilmesi;
 - f) Bir tanık veya bilirkişinin isteyen Tarafın mahkemesi önünde hazır bulunmasının sağlanması;
 - g) Kişilerin adreslerinin saptanması;
 - h) Adli kayıtların, kanıtların ve bilgilerin sağlanması.
4. Bu Anlaşmanın II nci bölümünün amaçları bakımından, suç, isteyen Tarafın yasaları ile bu Taraf ülkesinde işlenmiş kabul edildiği veya ülkesi dışında işlenmiş olup da isteyen Taraf yasaları ile suçun kovuşturulması öngörüldüğü takdirde, suçun cezalandırılması, isteyen Taraf adli makamlarının yargı yetkisi içinde sayılır.

MADDE : 22

Karşılıklı Yardımın Reddölünmesi

1. Adli yardım aşağıdaki hallerde reddedilebilir :
 - a) Soruşturma veya kovuşturma;
 - i) İstenilen Tarafa siyasi bir suç veya siyasi bir suçla murtaab bir suç olarak görülen bir suç ile; veya
 - ii) Adli ceza yasalarına göre bir suç oluşturmayan sırf askeri bir suç ile, ilgili ise.
 - b) İstenilen Taraf, istemin yerine getirilmesini, kendi egemenliğine, güvenliğine veya benzer temel çıkarlarına zarar verebilecek nitelikte görmekte ise.
2. Bu Anlaşmanın II nci bölümünün amaçları bakımından, aşağıdaki suçlar, siyasi veya siyasi bir suçla murtaab suçlardan sayılmayacaktır :
 - a) Çok taraflı uluslararası anlaşmalar gereğince sözleşen Taraflar için soruşturma veya kovuşturma zorunluluğu bulunan suçlar; ve
 - b) Bir Devlet Başkanı veya bir Hükümet Başkanı veya aileleri üyelerine karşı işlenen suçlar.

MADDE : 23

Kullanma Amacı

1. II nci bölümün I nci kesimi hükümleri gereğince, isteyen Tarafça elde edilen tanık ifadeleri, beyan, belge, kayıt veya maddi kanıtlar, bu Tarafta yalnız soruşturma veya cezai kovuşturmalar amaçlarıyla ve soruşturma veya kovuşturma konusu olan suçla ilgili tazminat istemlerinin karşılanması için kullanılacaktır.

2. Ayrıca, yukarıda 1 nci fıkrada belirtilen malzeme, kullanma amacı II nci bölüm, I nci kesim kapsamı içinde kalmak kaydıyla, yardımın kabul edilmiş olduğu suçtan başka bir suç ile ilgili olan bir soruşturma veya kovuşturma için de kullanılabilir.

KESİM : II

İstemler

MADDE : 24

İstemlerin İçeriği

1. Kişilerin ifade veya beyanlarının alınması, veya belgelerin, kayıtların veya maddi kanıtların verilmesi, korunması ve doğrulanmasının sağlanması konusundaki bir istemde, istemin ilgili olduğu soruşturma veya kovuşturmayı yöneten makamın adı belirtilecek ve, olanaklı olduğu ölçüde, aşağıdaki hususlar da gösterilecektir :

- a) Soruşturma veya kovuşturmanın konusu ve niteliği;
 - b) İstenen kanıt veya bilgilere başlıca ihtiyaç nedeni;
 - c) Soruşturma veya kovuşturma konusu olan kişi veya kişilerin adı - soyadı, doğum yeri ve tarihi ve adresi ile uyrukluk gibi kimliklerinin saptanmasına yarayabilecek eldeki öteki bilgiler;
 - d) İfade veya beyanının alınması veya kendisinden belge, kayıt veya maddi kanıtlar istenilen kişinin adı, adresi ve uyruklugu; ve
 - e) Verilecek veya korunacak belgelerin, kayıtların veya maddi kanıtların tanımı ve hangi biçimde çıkarılması ve doğrulanması gerektiği.
2. İstemler, olanağı olduğu kadar ve gerektiği ölçüde, şunları da içerecektir :
- a) İzlenecek özel bir usul varsa bunun tanımı;
 - b) Tanık ifadeleri veya beyanların yeminli veya onaylı olması gerekip gerekmediği;
 - c) İstenilen bilgi, beyan veya tanık ifadelerinin tanımı.

MADDE : 25

İstemlerin Yerine Getirilmesi

1. Bu bölümde başka türlü hükme bağlanmış olmadıkça, istemler, istenilen Taraf yasalarına göre mutad olan usullere uygun olarak yerine getirilecektir.

2. İstenilen Taraf, isteyen Tarafın kendi usullerinin uygulanmasına ilişkin bir istemine, bu usuller istenilen Tarafın yasaları ile bağdaşmaz nitelikte olmadığı ölçüde, rıza gösterebilir.

3. İstenilen Tarafta kendisinden kanıt istenilen kişi, bu Taraf yasaları gereğince reddetme hakkına sahip olmadıkça, istenilen Tarafta ceza soruşturma veya kovuşturmalarındaki aynı usul ve kapsam çerçevesinde tanıklık yapmak, belgeleri, kayıtları veya maddi kanıtları vermekle yükümlü olacaktır.

4. İstenilen Tarafın ilgili adli görevlileri ve öteki memurları, istemleri yerine getirmek için, istenilen Taraf yasaları gereğince haiz oldukları bütün yetkileri kullanacaklardır. Bir istemin yerine getirilmesi adli işlemleri gerektirdiği takdirde, istenilen Tarafın görevlileri, isteyen Tarafa herhangi bir masraf yüklemeksizin, istemi ilgili mahkemeye sunacaklardır.

5. İsteyen Tarafın açık istemi üzerine, istenilen Taraf, istemin yerine getirileceği tarihi ve yeri bildirecektir. Her iki Tarafın yasalarının gereklerine ve hükümlerine göre, isteyen Tarafın ilgili memurları veya başka ilgili kişiler, istemlerin yerine getirilmesinde hazır bulunabilirler.

MADDE : 26

Sözleşen Taraflardaki Kayıtlar ve Belgeler

İstem üzerine, istenilen Taraf, kendi ülkesinde benzer görevleri yerine getiren ilgili makamlarına sağlanabilecek aynı koşullar altında ve ölçüde olmak üzere :

- a) Mahkemelerin hüküm ve kararlarının, ve
- b) İstenilen Tarafça uygun bulunması halinde, ifade tutanakları ve resmi özetleri de dahil olmak üzere mahkeme veya soruşturma makamının dosyalarında bulunan belgelerin, kayıtların ve maddi kanıtların, asıllarını veya onaylanmış örneklerini, isteyen Tarafa sağlayacaktır.

MADDE : 27

Eşya ve Maddelerin Aranması ve Elkoyma

İstem, herhangi bir eşya veya maddenin bir ceza soruşturma veya kovuşturmasında kullanılmak üzere teslimine ilişkin olduğu ve bu bir arama emrinin yerine getirilmesini gerektirdiği takdirde, arama ve elkoyma, ancak, istenilen Taraf yasalarına uygun olarak yapılacaktır.

MADDE : 28

Belgelerin, Kayıtların veya Maddi Kanıtların Teslimi ve Geri Verilmesi

1. İstenilen Taraf, kendi ülkesinde yapılacak kovuşturmalara ilgili olarak gerekli olması halinde, istenilen belge veya kayıtların asıllarının veya maddi kanıtların teslimini erteleyebilir.
2. İstemlerin yerine getirilmesi suretiyle teslim edilen belgelerin, kayıtların asılları veya maddi kanıtlar, istenilen Taraf bunların geri verilmesinden vazgeçmedikçe, isteyen Tarafça mümkün olan en kısa zamanda öteki Tarafa geri verilecektir.
3. Ancak, maddelerin isteyen Taraftaki kişilere ait olması ve istenilen Tarafta bulunan bir kişi tarafından üzerlerinde hiçbir istihkak veya başkaca kazanılmış hak talebinde bulunulmaması halinde, isteyen Tarafın yetkili makamı, bu maddeleri, kendi yasalarına uygun olarak işlem yapmak üzere; alıkoymak yetkisine sahip olacaktır.

KESİM : III

Belgelerin Tebliği

MADDE : 29

Belgelerin Tebliğine İlişkin İstemler

1. Mahkeme kararları, adli kararlar, davetiyeler, celpnameler veya istenilen Tarafa gönderilen başka belgeler de dahil olmak üzere, belgelerin tebliği için yapılacak istem, aşağıdaki hususları içerecektir :
 - a) Tebliği isteyen makamın adı;
 - b) Tebligat yapılacak kişinin adı, adresi ve eğer belli ise uyrukluğu; ve
 - c) İsteyen Taraf'ta adli makam önüne çıkması istenilen tanık veya bilirkişiye ödenebilecek olan yaklaşık tazminat, yol ve oturma giderleri miktarı.
2. İsteyen Taraf, tebliğ isteminde, herhangi bir kişinin adli makam önüne çıkması için bir tarih belirttiği takdirde, duruşma için tarih saptarken ve istemi iletirken, istemin bu tarihten en az (30) gün önce İstenilen Taraf'ca alınması gerektiğini gözönünde bulundurmak zorundadır.

MADDE : 30

Belgelerin Tebliği İstemlerinin Yerine Getirilmesi

1. İstenilen Taraf'ın Yetkili Makamı, İsteyen Taraf Yetkili Makamınca tebliğ edilmek üzere gönderilen belgeleri, kendi yasa ve usullerinin öngördüğü biçimde tebliğ edecektir.

2. Tebliğin yapıldığı, tebligat yapılan kişinin imzasını ve tebliğ tarihini taşıyan bir alındı ile veya tebligatın biçim ve tarihi ile tebliği yapan kişinin imzasını taşıyan bir bildirimle belgelendirilecektir.
3. İstenilen Taraf, tebligat alındısını veya bildirimini, İsteyen Tarafa gecikmeksizin ileticektir.
4. Tebligat yapılamadığı takdirde, bunun nedenleri, tebliği istenen belgeler ile birlikte, İsteyen Tarafa bildirilecektir.
5. İsteyen Tarafın uyuğundan başka bir kişiye bu madde hükmüne göre bir belgenin tebliğ edilmesi, İsteyen Tarafa bu işlemle yargı yetkisi tanınması anlamına gelmez.
6. Sözleşen Taraflardan her biri, İstenilen Tarafa bulunan uyruklarına kendi diplomasi veya konsolosluk memurları aracılığı ile belgeleri tebliğ etmek hakkını haiz olacaktır.

MADDE : 31

Tanık ve Bilirkişilerin İsteyen Tarafa Adli Makam Önüne Çıkması

1. İsteyen Taraf, bir tanık veya bilirkişinin kendi adli makamları önünde şahsen hazır bulunmasını özellikle gerekli gördüğü takdirde, celpnamenin tebliğine ilişkin isteminde bunu belirtecektir. İstenilen Taraf, bu tebligatın yapıldığı tanık veya bilirkişiyi, İsteyen Tarafın ilgili adli makamı önünde hazır bulunmaya çağırarak ve bu kişinin hazır bulunmayı kabul edip etmediğini soracaktır.

İstenilen Taraf, tanık veya bilirkişinin cevabını, İsteyen Tarafa gecikmeksizin duyuracaktır.

2. İsteyen Tarafın adli makamı önünde hazır bulunma çağrısına cevap vermekten kaçınan bir tanık veya bilirkişi, celpnamede bir ceza uyarısı bulunsun bile, sonradan İsteyen Taraf Ülkesine girip de orada usulüne uygun biçimde yeniden celp edilmedikçe, herhangi bir hukuki veya cezai hakkın yitirilmesine, zorlayıcı önleme veya yasal yaptırıma tabi tutulmayacaktır.

MADDE : 32

Tutuklu Kişilerin Gönderilmesi ve Adli Makam Önüne Çıkması

1. Tutuklu bir kişinin İsteyen Tarafın bir adli makamı önüne tanık olarak veya yüzleştirme amaçları ile çıkması bu Tarafça gerekli bulunduğu ve istenildiği takdirde, tutuklu olan kişi, bu Taraf ülkesine, aşağıdaki hallerde geçici olarak gönderilecektir :

- a) Tutuklu kişi gönderilmeye razı olur ise;
- b) Gönderilmesi, tutukluluk halini uzatmayacak ise; ve
- c) İstenilen Taraf, göndermeye engel başka önemli nedenler bulunmadığını saptar ise.

2. Tutuklu kişinin gönderilmesi isteminin yerine getirilmesi, bu kişinin İstenilen Tarafa bir soruşturma veya kovuşturma için bulunması gerekli olduğu sürece, ertelenebilir.

3. İsteyen Taraf, diğer Taraf serbest bırakılmasına izin vermedikçe, bu kişiyi tutuklu bulundurmaya yetki ve yükümlülüğü altında olacaktır. Bulunmasına gerek kalmayan tutuklu kişi, koşullar elverir elvermez geri gönderilecektir.

4. İstenilen Taraf, gönderilen kişinin, yalnız kendi uyuğu olması nedenine dayanarak, geri gönderimesinden vazgeçemeyecektir.

MADDE : 33

Sanığın Gönderilmesi

1. İsteyen Taraf, bu Bölüme giren bir yardım istemi ile ilgili olarak, bir sanığın öteki Tarafa yüzleştirme amaçları ile gönderilmesini gerekli gördüğü takdirde, bunu isteminde belirtecektir. Gönderme halinde, İstenilen Taraf, sanığı, gerekli olduğu sürece tutukluluk altında bulunduracak ve yüzleştirmeden hemen sonra geri gönderecektir.

2. İstenilen Tarafın yasasının, İsteyen Tarafın sanığı tutuklu bulundurduğuna dair kanıtı gerektirmesi halinde, İsteyen Taraf, İstenilen Tarafça gerekli görülen adli karar veya başkaca belgeleri istemine ilistirecektir.

3. İstemın alınması üzerine İstenilen Tarafın Yetkili Makamı, sanığı tutukluluk altında bulundurmak için gerekli işlemleri, ilgili makamlardan gecikmeksizin isteyecektir. İstenilen Taraf, sanığın gönderilmesinden önce, sanığı tutuklu bulunduracağını İsteyen Tarafa bildirecektir.

MADDE : 34

Güvence

1. Uyrukluğu ne olursa olsun, bu Anlaşma gereğince yapılmış bir isteme uygun olarak İsteyen Tarafta bir adli makam önüne çıkan bir tanık veya bilirkişi, bu Taraf ülkesinde, İstenilen Taraf ülkesinden ayrılmasından önceki herhangi bir eylem veya mahkûmiyetle ilgili olarak, kovuşturulmayacak veya, 32 nci maddenin 3 ncü fıkrasında veya 33 ncü madde 1 nci fıkrasında öngörülen haller dışında tutuklanmayacak veya hürriyeti bağlayıcı başka herhangi bir kısıtlamaya tabi tutulmayacaktır.

2. Uyrukluğu ne olursa olsun, hakkındaki kovuşturmanın konusu olan eylemleri yanıtlamak için İsteyen Tarafta bir adli makam önüne celbedilen kişi, İstenilen Taraf ülkesinden ayrılmasından önceki zamana ait olup istemde belirtilmeyen herhangi bir eylem veya mahkûmiyetten ötürü, kovuşturulmayacak veya tutuklanmayacak veya hürriyeti bağlayıcı başka herhangi bir kısıtlamaya tabi tutulmayacaktır.

3. Bu Maddede öngörülen güvence, kişi, hazır bulunmasına artık gerek olmadığına ilişkin resmi bildirim aldıktan sonra 10 gün içinde, İsteyen Taraf ülkesini terketmekte serbest olduğu halde terketmemiş veya, terkettikten sonra bu ülkeye kendi isteği ile dönmüş olduğu takdirde, sona erecektir.

KESİM : IV

Bilgi

MADDE : 35

Karşılıklı Bilgi Sağlanması

1. Bu Anlaşmanın amaçlarının desteklenmesi bakımından, her iki Tarafın Makamları, ülkelerindeki soruşturmalar veya kovuşturmaları da kapsamak üzere ilgili konularda öteki Tarafın yararına olabilecek bilgi, belge, kayıt veya kanıtları, kendi yasalarının izin verdiği ölçüde ve uygun olan koşullar altında sağlamaya yetkilidirler.

2. Uygun olan hallerde, Taraflar, ceza işlerinde kendi yasaları, düzenlemeleri, yazılı kuralları ve uluslararası uygulamalarına ilişkin bilgileri birbirlerine sağlarlar.

MADDE : 36

Adli Siciller

1. Sözleşen Tarafların ilgili makamları, mümkün olan en geniş ölçüde, öteki Taraf uyruklarını ilgilendiren ceza mahkûmiyetlerini ve daha sonraki önlemleri birbirlerine bildireceklerdir.

2. İstem üzerine, Taraflar, İsteyen Tarafın bir uyruğu hakkında yapılmış ceza kovuşturmasına ilişkin adli sicillerin örneklerini, İstenilen Tarafta adli makamlara verilebilen adli siciller ile aynı ölçü içinde sağlayacaklardır.

MADDE : 37

Kişilerin Yerlerinin Saptanması

İsteyen Taraf, İstenilen Taraf ülkesinde bulunduğu sanılan kişilerin yerleri konusunda bilgi istediği takdirde, İstenilen Taraf bu kişilerin kendi ülkesinde bulundukları yerleri ve adreslerini belirlemek için her türlü çabayı gösterecektir. Bu tür istemler, kimlik ve yer konusunda eldeki tüm bilgileri içerecektir.

KESİM : V

Usul

MADDE : 38

Yetkili Makamlar

1. Bu Anlaşmanın II nci Bölümü gereğince Yetkili Makamlar, Türkiye Cumhuriyeti Adalet Bakanlığı ile Amerika Birleşik Devletleri Adalet Bakanlığıdır.
2. Bu Bölüm gereğince istemler, yalnız Yetkili Makamlar tarafından yapılacak ve bu Makamlar arasında doğrudan doğruya veya diplomatik yollardan iletililebilecektir.
3. İsteyen Tarafın Yetkili Makamı, istemleri, yerine getirilmek üzere ilgili makamlara gecikmeksizin iletir.

MADDE : 39

İstem'in İşleme Konulması

1. İstenilen Taraf, yardım isteminin bu Bölümde yer alan hükümlerle uyumlu olmadığını veya yerine getirilemeyeceğini kararlaştırdığı takdirde, bunu, İsteyen Tarafa, nedenlerini de belirtmek suretiyle, derhal bildirecektir.
2. Yardım isteminin tamamlanması üzerine, İstenilen Taraf, istemin aslını, elde edilen tüm belge, bilgi ve kanıtlarla birlikte İsteyen Tarafa geri verecektir.

MADDE : 40

Dil

1. Karşılıklı yardıma ilişkin istemler ve dayanağı tüm belgeler, İsteyen Tarafın dilinde hazırlanacaktır.
2. Bu istemler ve dayanağı belgelere, İstenilen Tarafın dilinde aslına uygun ve tam çevirileri eklenecektir.
3. Bir istem sonucu elde edilen her türlü tutanaklar, beyanlar veya belgeler veya kayıtların çevirilerini yaptırmak, İsteyen Tarafa ait olacaktır.

MADDE : 41

Giderler

Bu Bölüm gereğince yapılan istemler, aşağıdaki giderler dışında, İstenilen Tarafça, İsteyen Tarafa herhangi bir gider yüklemeksizin yerine getirilecektir :

- a) 31 nci Maddeye göre, İsteyen Tarafda hazır bulunmaya çağrılan bir tanık veya bilirkişiye, oturma ve yol giderleri dahil ödenecek tazminat, Bu tazminat ve giderler, İstenilen Tarafdaki ikamet yerinden itibaren hesaplanacak ve İsteyen Tarafda yürürlükte olan tarife ve cetvellerde öngörülen ölçülere eşit miktarda olacaktır;
- b) 32 ve 33 ncü maddelere göre gönderilmiş olan tutuklu kişilerin gönderilme ve dönüşlerinin gerektirdiği giderler; ve
- c) İstemde ad gösterilmek suretiyle belirtilmiş olan özel bilirkişilerin ücretleri.

BÖLÜM : III

Son Hükümler

MADDE : 42

Ülkesel Uygulama

1. Bu Anlaşmada, her bir Sözleşen Taraf için atıfta bulunulan ülke deyimi, kendi yargı yetkisi altında bulunan tüm ülkeyi kapsar.
2. Bu Anlaşma, Sözleşen Tarafların, herhangi bir çok taraflı uluslararası anlaşma ile üstlenmiş veya üstlenecek oldukları yükümlülükleri etkilemeyecektir.

MADDE : 43

Yürürlük Alanı

Bu Anlaşma, yürürlüğe girdiği tarihten önce veya sonra işlenmiş olup da 2 nci Maddenin kapsamı içinde bulunan suçlara uygulanacaktır. Ancak, bu Anlaşmanın yürürlüğe girmesinden önce işlenmiş olup da önceki anlaşmalara göre geri vermeye konu olmayan bir suç için, geri verme kabul edilmeyecektir.

MADDE : 44

Yürürlüğe Giriş ve Yürürlükten Kaldırma

1. Bu Anlaşma onaya bağlı olacak ve onay belgelerinin değişimi Vaşington'da yapılacaktır.
2. Bu Anlaşma, onay belgelerinin değişiminden (30) gün sonra yürürlüğe girecek ve süresiz olarak yürürlükte kalacaktır.
3. Bu Anlaşmanın yürürlüğe girmesi ile, 6 Ağustos 1923 tarihinde İsviçre'de Lozan'da imzalanmış olan Türkiye ile Birleşik Devletler arasındaki İadei Mücrimin Muahedenamesi yürürlükten kalkacak, ancak, işbu Anlaşmanın yürürlüğe girmesinden önce iletilmiş olan istemler 1923 Anlaşmasının hükümlerine göre işlem görecektir.
4. Sözleşen Taraflardan her biri, diğer Tarafa önceden yazılı bildirimde bulunmak suretiyle bu Anlaşmayı yürürlükten kaldırıp sona erdirebilir. Yürürlükten kaldırma, bildirimin alınmasından altı ay sonra geçerlilik kazanır.

Yukarıdaki hükümlerin tanıtı olmak üzere, Sözleşen Tarafların Yetkili Temsilcileri, işbu Anlaşmayı imzalayıp mühürlemişlerdir,

Ankara'da 1979 Haziranının yedinci günü, her iki metin de eşit değerde geçerli olmak üzere, Türkçe ve İngilizce dillerinde iki sayı halinde düzenlenmiştir.

**TÜRKİYE CUMHURİYETİ
HÜKÜMETİ ADINA**

**AMERİKA BİRLEŞİK DEVLETLERİ
HÜKÜMETİ ADINA**

EK LİSTE

1. Taammüden adam öldürmek.
2. Kasıtlı veya kasıtsız adam öldürmek veya ölüme sebebiyet vermek.
3. Ölümle sonuçlanan haller de dahil, ağır yaralama veya müessir fiil; bedenene ağır zarar vermek niyetiyle yaralamak veya müessir fiilde bulunmak.
4. Yasa dışı çocuk aldırma.
5. Adam kaldırmak; kız veya kadın kaçırmak; hürriyeti tahdit etmek; çocuk hırsızlığı.
6. Cebren ırza geçmek; ırza tasaddi; fücür (evlenme yasağı olan yakınları ile cinsi ilişki); iki evlilik.
7. İsteyen ve İstenilen Tarafların her ikisinin de yasalarına göre belirli yaşın altındaki çocuklarla veya çocuklar üzerinde yasa dışı cinsi ilişki kurmak.
8. Fuhşa teşvik.
9. Yayın yoluyla hakaret.
10. Küçüğü veya bakımı kendisine ait olan kişiyi, yaşamları için tehlikeli olan veya olabilecek şekilde kasten bakımsız bırakmak veya kasten kendi haline terketmek.
11. Gasp; hırsızlık; geceleyin bina dahilinde hırsızlık; zimmet - ihtilâs; irtikâp.
12. Nâsı ızrar.
13. Emniyeti kötüye kullanma ve para, mal veya kıymetlerin kanunsuz elde edilmesi ile ilgili yasalara karşı işlenen suçlar da dahil, dolandırıcılık.
14. Sahte resmi veya özel belge veya kayıt düzenlemek veya bu gibi belge ve kayıtları tedavüle çıkarmak veya hileli kullanmak da dahil, sahtecilikle ilgili yasalara karşı işlenen suçlar.
15. Para, kıymetli evrak veya başka menkul malları yasa dışı elde edildiğini bilerek kişisel çıkar için almak, bulundurmak veya nakletmek.
16. Kalpazanlık suçları.
17. Yalan tanıklık, yalan tanıklığa teşvik; yalan yere yemin etmek; adli bir makama veya bir hükümet dairesine veya bürosuna, yazılı veya sözlü, yalan beyanda bulunmak.
18. Binalarda kasten yangın çıkarmak.
19. Mahkeme görevlisini, jüri üyesini, tanığı veya cezai soruşturma yapmakla yetkili kılınmış kimseyi herhangi bir şekilde etkileyerek, rüşvet vererek, engelleyerek, tehdit ederek veya müessir fiilde bulunarak, adli kovuşturmaları veya hükümet kuruluşları önündeki kovuşturmaları kanunsuz engellemek veya ceza yasalarının ihmaline ilişkin bir soruşturmaya kanunsuz müdahalede bulunmak.
20. a) Resmi görevi, bedenene yaralanmaya veya herhangi bir kişinin canını, özgürlüğünü veya malını yitirmesine sebebiyet verecek şekilde kanunsuz kötüye kullanmak.
b) Kamu görevi, jüri hizmeti, devlet memurluğu için adaylık veya oy verme veya hükümet dairelerince sağlanan yararlardan faydalanma veya bunların kabulü ile ilgili olarak veya bunlara müdahale suretiyle zarar vermek veya tehditte bulunmak.
21. Bir kimsenin ceza ve tutukevlerinden firarını kolaylaştırmak veya buna imkân vermek; cezaevinde ayaklanma çıkarmak.
22. Rüşvetle ilgili yasalara karşı işlenen suçlar.
23. İç karışıklıklarla ilgili yasalara karşı işlenen suçlar.
24. Suç işlemek için kurulmuş işletmeler veya cemiyetler ile ilgili yasalara karşı işlenen suçlar.
25. Demiryolunda veya herhangi bir uçakta veya gemide veya başka ulaşım araçlarında seyahat eden bir kişinin güvenliğini tehlikeye sokan kasıtlı eylemler.
26. Yasalara veya Devletler Hukukuna göre korsanlık eylemleri; uçak veya gemide, bu uçak veya geminin kaptanı veya emir ve komuta yetkisini haiz görevlisinin yetkisine karşı ayaklanma veya isyan; bir uçak veya geminin cebir veya şiddet kullanılarak veya cebir veya şiddet kullanılacağı tehdidiyle zaptedilmesi veya kontrolünün ele geçirilmesi.
27. a) Kaçakçılık dahil olmak üzere, malların, maddelerin veya emtianın ithal, ihraç veya transit nakli ile ilgili yasalara karşı işlenen suçlar.

- b) Kasıtlı vergi ve resim kaçakçılığı ile ilgili suçlar.
 - c) Uluslararası para transferleri ile ilgili yasalara karşı işlenen suçlar.
28. İflas yasalarına karşı işlenen suçlar.
29. Uyuşturucu maddeler, esrar, hallusinojen (sanrı veren) maddeler, kokain ve bunun türevleri ve öteki tehlikeli uyuşturucu ve kimyasal maddeler ile ilgili yasalara karşı işlenen suçlar.
30. Zehirli kimyasal maddeler veya sağlığa zararlı maddelerin yasa dışı imali veya sürümü ile ilgili yasalara karşı işlenen suçlar.
31. Ateşli silahlar, mühimmat, patlayıcı maddeler, yangın çıkarıcı aletler veya nükleer maddeler ile ilgili yasalara karşı işlenen suçlar.
32. Kıymetli evrak veya emtianın satışı veya nakledilmesi veya satın alınması ile ilgili yasalara karşı işlenen suçlar.
33. Sözleşen Taraflardan her ikisinin de yasalarına uygun olarak, suçlunun geri verilmesinin kabul edilebileceği başka herhangi bir eylem.